

valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopyyntönne

VM125:00/2014, 18.11.2014

LAUSUNTO PIENYRITYKSEN MAKSUPERUSTEISESTA ARVONLISÄVEROTUKSESTA

Maksuperusteinen arvonlisäverotus on sitä tärkeämpää, mitä pitempiä maksuaikoja suuret yritykset vaativat.

Esityksessä on kaksi vakavaa puutetta, minkä vuoksi esitän asiassa lausunnon.

Maksuperusteen koskeminen myös ostoja

Maksuperusteen käyttö arvonlisäverotuksessa suoritettavan veron osalta on välttämättömyys, koska muutoin yritykset voivat joutua maksamaan veron ennen kuin ne ovat saaneet vastaavan tulon käyttöönsä. Nykymenettely heikentää olennaisesti maksuvalmiutta ja johtaa usein maksujen viivästymiseen, jonka seurausvaikutukset ovat eri muodoissaan ankarat. Korkojen ja ulosoton lisäksi yritys joutuu julkiseen verovelkarekisteriin ja menettää oikeuden kilpailutuksissa.

Sen sijaan verollisten ostojen osalta vero tulee saada edelleen vähentää suoriteperusteen mukaan. Näin, koska vain suuret yritykset voivat vaatia ylipitkiä maksuaikoja. Pienet yritykset joutuvat maksamaan ostolaskun jo nyt ennen kuin saavat verotuksessa vähennysoikeuden. Ostolasku sisältää veron, joka joutuu maksettavaksi pahimmillaan yli kaksi kuukautta aikaisemmin kuin veron saa vähentää kausiveroilmoituksessa. Tämä heikentää yrityksen maksuvalmiutta olennaisesti.

Maksuperusteen käytön rajaaminen alle 500.000 euron liikevaihdon yrityksiin

Maksuperusteen käytön rajaaminen vain pieniin yrityksiin on kohtuuton ja perustuu mitä ilmeisimmin väärinkäsitykseen yritysten maksuvalmiudesta. Yritykset, joiden liikevaihto on muutama miljoona euroa, ovat vielä suuremmissa maksuvaikeuksissa arvonlisäveron takia. Juuri niillä on asiakkaina isoja yrityksiä, jotka jo kilpailutuksessa edellyttävät pitkiä maksuaikoja. Pienet, muutaman sadan tuhannen euron liikevaihtoiset yritykset, eivät yleensä edes voi osallistua tarjouskilpailuihin niiden kustannusten takia.

Juuri nämä pieniä suuremmat yritykset työllistävät suomalaisia. Usein yritykset joutuvat tekemään kuukausia töitä asiakaspalvelun tai tuotteen valmistamiseksi. Tänä aikana on maksettava ennakonpidätykset, työnantajan sosiaaliturvamaksut ja eläkemaksut palkoista, vaikka edes laskutusta voida tehdä.

Verotus on nähtävä kokonaisuutena. Ei ole mitään liiketoimintaan liittyviä perusteluja rajata maksuperusteen käyttö vain alle 500.000 euron liikevaihtoihin yrityksiin.

Veron maksuajan pidentäminen

Kun yritysten maksuvalmiuteen liittyviä asioita käsitellään valtiovarainministeriössä, on tärkeää ottaa käsittelyyn myös verojen maksuajat. Alun perin arvonlisävero maksettiin 25. päivänä. Maksupäivää aikaistettiin ensin 15. päivään ja siitä vielä lyhyempään 12. päivään.

Palkkojen ennakonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut on tilitettävä palkanmaksukuukautta seuraavan kuukauden 12. päivänä. Työeläkemaksut on maksettava 20. päivänä. Monet palkkoihin liittyvät vakuutusmaksut joudutaan maksamaan etukäteen heti tammikuun alussa koko vuodeksi.

Näin viranomaiset ajavat tehdyillä päätöksillä yritykset maksuvalmiusongelmiin etenkin silloin kun ne palkkaavat henkilökuntaa.

Yritystoiminnassa palkat joudutaan useimmiten maksamaan ennen kuin niistä saadaan kassavirtatuloa yritykseen. Raskaimmin tämä korostuu loma-aikoina, jolloin tuloja ei ole, mutta palkat ja niistä aiheutuvat viranomaismaksut suoritetaan 1,5-kertaisina.

Arvonlisäveron maksuajan pidentäminen alkuperäiseen 25. päivään on helposti teknisesti järjestettävissä. Se vähentäisi maksuviiveistä aiheutuvia korkoja ja verovelkarekisterimerkintöjä olennaisesti ja mikä tärkeintä, se antaa mahdollisuuden edes hieman helpompaan yrittämiseen myös lama- ja taantuma-aikoina, eikä pidentäminen vähentäisi valtion tuloja.

Verojen maksuaikojen pidentäminen antaa kaikille yrityksille tasavertaisemman mahdollisuuden toimia. Toisin kuin yritystuet, jotka jakautuvat epäoikeudenmukaisesti yrityksille ja voitaisiin poistaa kokonaan.

Pauli Vahtera

KHT-tilintarkastaja

Vantaa